

Anul IV

AXIOS

Nr. 11

SUPLIMENT AL REVISTEI EPARHIALE
CĂLĂUZĂ ORTODOXĂ

EDITAT DE ELEVII SEMINARULUI TEOLOGIC
"SFÂNTUL APOSTOL ANDREI" - GALAȚI

Sfinții Trei Ierarhi, ocrotitori și îndrumători ai învățământului teologic ortodox

La Conferința profesorilor de teologie, ținută la Atena în anul 1936, la care a participat și o delegație de teologi români, unele dintre Bisericile Ortodoxe autocefale au rânduit ca ziua Sfinților Trei Ierarhi de la 30 ianuarie, pe lângă prăznuirea ei obișnuită în biserică, să fie sărbătorită în mod deosebit de toți studenții și dascălii școlilor teologice, care se pregătesc spre slujirea sfântă a preoției - Sfinții mari dascăli ai lumii creștine și ierarhi fiind socotiți patroni și ocrotitori ai școlilor teologice de pe întregul cuprins al Bisericii Ortodoxe.

Ca urmare a Hotărârii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din anul 1949, hotărâre luată la propunerea Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, astăzi, aproape toate școlile teologice din țara noastră serbează la 30 ianuarie, ca patroni ai lor, pe Sfinții Trei Ierarhi, Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur.

Alegerea acestor trei mari dascăli ai Bisericii ca patroni și povăzuitori ai școlilor teologice ortodoxe nu este un lucru întâmplător,

deoarece Sfântul Vasile cel Mare, Sfântul Grigorie Teologul și Sfântul Ioan Gură de Aur înfățișează în mod simbolic cele trei direcții în care trebuie îndrumată educația tinerilor teologi care urmează la aceste școli și care s-au hotărât să se dedice nobilei misiuni a preoției.

Sfântul Vasile cel Mare este simbolul vieții petrecute în austeritate, îndrumate și organizate după reguli severe, specifice Ortodoxiei - așadar, simbolul vieții și ținutei preoțești pline de seriozitate și demnitate.

Sfântul Grigorie Teologul este simbolul înaltei teologii care înfrânge și înlătură învățăturile greșite, punându-se în față mereu adevărurile fundamentale și înălțătoare ale teologiei creștine.

Sfântul Ioan Gură de Aur este simbolul stăruinței neostenite, dar și al unei largi înțelegeri asupra vieții oamenilor, care prin puterea și arta cuvântului și prin exemplul faptei îndrumă pe toți către o viață filantropică, curată și demnă de ființa omenească. Programul in-

structiv - educativ pentru pregătirea preoților conține învățături substanțiale din operele teologice și din experiența pastorală a Sfinților Trei Ierarhi. În special, în cadrul acestui program, se accentuează atitudinea de slujire multilaterală în iubire a preotului. Asemenea slujirii preoțești a Sfinților Trei Ierarhi, slujirea preoților Bisericii noastre trebuie să țină seama de năzuințele credincioșilor, de lucrarea acestora pentru statornicirea păcii în Biserică și în lume, de instaurarea dragostei și frățietății între oameni.

Neculai Lupu,
anul IV

(Fragment din referatul susținut în 29 ianuarie a.c., la Seminar, cu ocazia Simpozionului dedicat cinstirii Sfinților Trei Ierarhi)

Seminaristi sub oblăduirea Sfinților Trei Ierarhi

După ce, pe data de 13 noiembrie, anul V l-a sărbătorit pe Sfântul Ioan Gură de Aur, patronul clasei, și după ce, pe 25 ianuarie, anul II l-a prăznuit pe Sfântul Grigorie Teologul, ocrotitorul clasei, Dumnezeu a rânduit ca și anul IV să înceapă slujba de consacrare a clasei Sfinților Trei Ierarhi, consacrare ce a venit oarecum ca o încununare a hramurilor celorlalte două clase, ținând cont mai ales de faptul că cei Trei Mari Dascăli ai lumii și Ierarhi, sunt totodată și ocrotitori ai școlilor teologice.

În ansamblul activităților ce s-au derulat cu această ocazie au intrat:

- o vizită a colectivului anului IV la biserica unde este paroh părintele Costică Carp, cu hramul Pogorării Sfântului Duh, biserica pilot având sub oblăduire o cantină pentru săraci, vizită care a avut loc sub conducerea părintelui diriginte Ninel Țugui, luni, 28 ianuarie;

- un simpozion organizat de pr. prof. drd. Ninel Țugui, în cadrul căruia s-au citit două referate în legătură cu viața și opera Sfinților Trei Ierarhi. Primul dintre ele, realizat și susținut de către Neculai Lupu, cu titlul „Sf. Trei Ierarhi, ocrotitori și îndrumători ai învățământului teologic ortodox“, iar cel de-al doilea realizat de către Petrică Băbătie, cu titlul „Preoția și preotul, după învățătura Sfinților Trei Ierarhi“ și un concert psaltic cu colinde dedicate Sfinților Trei Ierarhi, marți, 29 ianuarie;

- dimineața, Sfânta Liturghie la capela Seminarului, la care a participat anul IV și au slujit pr. prof. drd. Ninel Țugui și prof. Mihăiță Solomon. După Sfânta Liturghie, a avut loc slujba de sfințire a clasei la care a participat colectivul anului IV și care a fost oficiată de pr. drd. Ninel Țugui, miercuri, 30 ianuarie.

În vederea serbării hramului clasei, colectivul anului IV a comandat anticipat, sub îndrumarea părintelui diriginte, un tablou-portret spre cinstirea părintelui Dumitru Stăniloae. Tabloul a fost realizat de către pictorul gălățean I. Oprea, în vara anului 2001.

Alăturăm câteva fragmente din cel de-al doilea referat susținut în ziua de 29 ianuarie

Cosmin Smeu, anul IV

Sfînții Trei Ierarhi, Sf. Vasile cel Mare, Sf. Grigorie de Dumnezeu Cuvântătorul și Sf. Ioan Gură de Aur, pe care Biserica i-a numit „mari dascăli ai lumii și ierarhi“, se numără printre personalitățile cele mai proeminente ale veacului al IV-lea, „veacul de aur“ al istoriei Bisericii, cum a fost numit.

Cugetarea lor a îmbrățișat toate problemele teologice și de viață creștină cu care s-a confruntat Biserica în vremea lor. Cu deosebire însă, sublimitatea preoției și chipul, statura duhovnicească a celui ce se încumetă la darul prețios al slujirii și lucrării preo-

părtaș la noblețea cea de sus și tinde spre ea, deși e unit cu trupul, care este inferior“

După Sf. Grigorie, preoția care este „vrednicie îngerească“ (Matei 2,7) este în același timp „dregătorie de cinste, dar și înfricoșătoare“.

Așadar, misiunea preoțească necesită persoanei o înaltă trăire spirituală, cu o înaltă ținută morală și o temeinică pregătire intelectuală, pe măsura responsabilității ei. Zugrăvind un tablou al demnității preoțești, Sf. Grigorie ne întreabă: „Cine este cel ce crede că poate plăsmui într-o singură zi ca pe o statuie de lut pe preot,

Preoția și preotul după învățătura Sfinților Trei Ierarhi

țești au constituit o constantă a teologisirii lor. Despre modul în care ei au înțeles și zugrăvit slujirea preoțească și preotul slujitor va fi vorba și în rândurile ce urmează.

Sfântul Ioan Gură de Aur definea preoția astfel: „Preoția se săvârșește pe pământ, dar are vrednicia celor cerești, pe care a rânduit-o Însuși Mântuitorul. Sf. Duh a rânduit ca preoții, încă fiind în trup, să aducă lui Dumnezeu aceeași slujire pe care o aduc îngerii în ceruri. Pentru aceea, preotul trebuie să fie atât de curat ca și cum ar fi chiar în cer printre puterile cerești“. De fapt, pentru a înțelege mai bine teama sfântă a Sfinților Ierarhi de slujirea preoțească, fiind pătrunși de nevrednicie permanent conștientizată, trebuie amintită rugăciunea Heruvicului prezentă în Sf. Liturghii ale Sf. Vasile cel Mare și Sf. Ioan: „Nimeni din cei legați cu poftă și cu desfătări trupești nu este vrednic să vină să se apropie sau să slujească Ție, Împărate al Slavei, căci a sluji Ție este lucru mare și înfricoșător chiar pentru puterile cele cerești“. Conștienți fiind de măreția slujirii preoțești și de osânda pe care și-o pot agonisi cei ce slujesc cu nevrednicie, Sf. Ioan și Sf. Grigorie au preferat să fugă de hirotonie, în urma lor rămânându-ne cuvinte de apărare pentru această atitudine, inestimabilele tratate despre preoție.

Sf. Grigorie Teologul spune: „Preoția se ocupă cu sufletul, care-i din Dumnezeu și dumnezeiesc, care-i

pe apărătorul adevărului, pe cel ce va sta împreună cu îngerii, pe cel ce va slăvi pe Dumnezeu împreună cu arhanghelii, pe cel ce va înălța jertfele la Jertfelnicul cel de Sus, pe cel ce va fi preot împreună cu Hristos, pe cel ce va plăsmui din nou pe om, pe cel ce va restaura în om chipul lui Dumnezeu, pe cel ce va lucra pentru lumea de sus, și va face pe oameni asemenea lui Dumnezeu?“.

Pentru că preotul este „mijlocitorul între Dumnezeu și oameni“, având ca prototip pe Hristos și urmărind să facă „să locuiască prin Duhul Sfânt Hristos în inimile noastre“.

Sf. Grigorie spune: „Care om ar îndrăzni să îmbrace chip și nume de preot, când n-a ajuns, în duh, Biserica a Domnului Celui viu și lăcaș viu al lui Hristos“ Trebuie să slujească toată viața sa lui Dumnezeu Cel preainălțat, Cel ce urmărește și cântărește activitatea fiecărui slujitor.

Sf. Vasile cel Mare considera preoția slujitoare, pe care preoții trebuie să o facă cu iubire nețărmurită, inimă smerită și cu cutremur. Preoții nu au fost chemați să îndeplinească o dregătorie pământească, ci li s-a încredințat slujire îngerească.

Sf. Ioan Gură de Aur, singurul om care „urcând pe acest munte maiestuos al preoției l-a „cunoscut mai bine decât oricine“, învăța că preoția este mult superioară demnității împărătești, fiind „înaltă slujire a îngerilor“.

Când vorbește de epicleză, Sf. Ioan Gură de Aur se minunează zicând:

„Mai socotești oare că ești printre oameni și că mai stai pe pământ, când Dumnezeu stă jertfă pe Sf. Masă, iar pe preot stând lângă jertfă, rugându-se, când vezi că toți se înroșesc cu împărțirea, cu cinstitul Sânge al lui Hristos? O, iubiri de oameni ai lui Dumnezeu! Fiul Care stă sus cu Tatăl este ținut în clipa aceea în mâini de toți și se dă pe Sineși tuturor celor ce voiesc să-L sărute, să-L primească“.

Slujirea lui Dumnezeu e o lucrare grea. Preotul stă în fața Sf. Mese; nu pogoară foc din cer, ci pe Duhul Sfânt; se pogoară harul peste jertfă spre a aprinde cu ea sufletele tuturor și a le face mai strălucitoare decât argintul înroșit în foc. Preotul stă nevătămat în fața Sfintei Jertfe, nu este mistuit de focul dumnezeiesc, pentru că Dumnezeu l-a învrednicit unei mari cinste.

În slujirea omului, preotul nu trebuie să caute să-și agonisească avere, ci să-și facă în mod dezinteresat datoria de păstor de suflete: „Care este rădăcina tuturor relelor ce se întâmplă oamenilor? Aceasta este goana după îmbogățire. Din ea se nasc luptele, vrăjmășiile și războaiele“.

Numai pătruns de dragostea lui Dumnezeu, preotul se va strădui să îplinească misiunea încredințată, fără a aduce întinare Bisericii lui Hristos.

Preoția impune iubire față de Hristos și Mireasa Sa, până la sacrificiul suprem de care au dat dovadă Sf. Mucenici. Pe cât de mare, înălțătoare și sfântă este preoția, pe atât de grea este responsabilitatea celui ce o primește, aici „celui ce i s-a încredințat mult, mult i se va cere“.

Sf. Grigorie atrage atenția că „pe cât este de mare înălțimea și dregătoria preoției, pe atât de mare și primejdia“, căci „ușor se prind de păstoriți păcatele întâistătorului“ cu atât mai ușor decât virtuțile lui.

Zugrăvind chipul preotului desăvârșit, Sf. Ioan zice că el trebuie să fie cucernic, dar lipsit de mândrie, temut, dar iubit, autoritar, dar popular, drept, dar larg la suflet, smerit, dar nu slugarnic, aspru, dar înțeleghător“.

Sfinții Trei Ierarhi au luat drept icoana preotului adevărat pe Sf. Apostol Pavel. Sf. Vasile atrage atenția preotului că: „trebuie să vegheze pentru sufletele credincioșilor și să poarte grijă de mântuirea fiecăruia, fiindcă va da seama pentru aceasta, chiar până la moarte, fiind în felul acesta aducător de mântuire pentru cei ce-l urmează“.

Petrică Băbătie, anul IV

DIN AGENDA SEMINARULUI

15 ianuarie. Cu ocazia împlinirii a 152 de ani de la nașterea poetului național Mihai Eminescu, elevii anului III, sub îndrumarea d-nei prof. Emanuela Călin, au realizat un montaj literar-muzical pentru a cinste personalitatea marelui poet.

24 ianuarie. Seminaristii au marcat momentul Unirii Principatelor Române sub Al. I. Cuza printr-un simpozion sub îndrumarea d-nei profesoare Buruiană. Elevi ai anului V (Tiber Robert, Damian Ștefan, Lățcan George, Toia Săndel și Micu Daniel) au omagiat momentul și marile personalități ale unirii.

25 ianuarie. Elevii anului II au sărbătorit hramul clasei - Sf. Grigorie Teologul, participând la Sf. Liturghie oficiată la capela seminarului, după care au desfășurat o activitate misionar-filantropică la biserica „Înălțarea Domnului“.

În sala de conferințe a episcopiei, în prezența P.S. Casian, dl prof. drd. Eugen-Dan Drăgoi a prezentat o lecție deschisă: „Întruparea Cuvântului în muzica bizantină“, cu participarea corului seminarului, având ca invitat pe dl Sorin Dumitrescu, pictor, restaurator și președintele Fundației „Anastasia“. Elevii au participat la lansarea volumului „Chivotele lui Petru Rareș și modelul lor ceresc“.

26 ianuarie. Elevii anilor IV și V sub conducerea arhid. prof. Lucian Petroaia, au vizitat pe preotul pensionat pe caz de boală, Gheorghe Ciocănel.

29-30 ianuarie. Elevii anului IV, sub îndrumarea pr. prof. diriginte Ninel Țugui, au încredințat ocrotirea colectivului Sfinților Trei Ierarhi, even-

niment marcat printr-un simpozion în care s-a omagiat personalitatea celor trei mari ierarhi ai Bisericii, iar a doua zi au luat parte la Sf. Liturghie, după care a avut loc slujba de sfințire a clasei.

30 ianuarie. Deschiderea anului Caragiale s-a făcut printr-un simpozion organizat de Inspectoratul Școlar Județean pentru Învățământ, ce a implicat și un concurs de interpretare, în care elevii Alexandru Măndru și Ciprian Mitru (anul II) au obținut premiul pentru cea mai bună interpretare.

2 februarie. Elevii anului V au participat la Sf. Liturghie oficiată de P.S. Episcop Casian la capela Palatului Episcopal al cărei hram s-a sărbătorit: Întâmpinarea Domnului.

3 februarie. La invitația p.c. pr. Mihai Platon, elevi ai anului V au participat la Sf. Liturghie la parohia Matea II.

Călin Toderișă, anul V-B

Marti, 19 februarie a.c., elevii și profesorii Seminarului Sf. Andrei au fost alături de familia p.c. pr. Costel Bulgaru directorul școlii, la greul moment de trecere în veșnicie a tatălui său, NICOLAE BULGARU. O grupă de elevi și o parte din profesori, însoțiți de p. cuv. arhim Daniil Oltean, vicarul administrativ al Eparhiei au participat, în aceea zi, la slujba înmormântării răposatului în satul Moscu. Rugăm pe Domnul Cel Veșnic să primească în locașurile cerești sufletul robului Său, Nicolae, iar familiei să-i dăruiască mângâiere.

BUSUIOCUL

De la pământ, din câte ne sunt date,

*Doar busuiocul s-a învrednicit
Să se coboare-n apele curate
Unde-nviera ni s-a zămislit.*

*Cu cât este cuprins de uscăciune,
Se mistuie în el ce-i stricăcios,
Ca să se reverse dincolo de lume
Mireasma răstignirii lui Hristos.*

*E semnul morții și-nvierii lumii,
Parfumul lui e dor de infinit,
Miros de aripă de înger
În apa Bobotezei risipit.*

Preot Victor Țugui

MAMA

*De la o zi la alta se preschimbă,
Se micșorează trupul de pământ;
Ca o icoană apare-n uși de tindă,
Să-și mângâie tristețea lăcrimând.*

*Aureola candelii în noapte
Îi scaldă fața înspre răsărit,
Drumul spre Înviere nu-i departe
Când în răbdare ți l-ai pregătit.*

*Lada de drum e pusă la vedere,
Straiele albe de-nviera sunt;
Aude mama-n ceas de priveghere
Cum bate Mirele la ușă așteptând.*

„Învățați să vă uitați la icoane” ...

Insoțit de P.S. Episcop dr. Casian al Dunării de Jos, pictorul Sorin Dumitrescu a vorbit seminariștilor reușind să le capteze atenția, așa cum de fiecare dată o face, prin mărturisiri de ordinul experienței personale, care merg la țintă.

Domnia sa a început prin a argumenta nevoia de învățatură religioasă, povestind cum a fost primită de public, în 1992, cartea „Cele cinci cuvântări ale Sf. Grigorie de Nazianz”, tipărită la Editura „Anastasia” în 20.000 de exemplare (epuizate în două săptămâni). Și a pledat, în primul rând, pentru cunoaștere, în dobândirea „emoției teologice”:

„Sufletul se pleacă în fața măreției Sfinților Părinți. De aceea, citiți-i pe Sfinții Părinți, nu ceea ce au scris alții despre ei, și o să descoperiți extraordinara lor putere de expresie. Să vedeți cum a vorbit prin ei Duhul Sfânt, în legătură cu valorile Bisericii, pe care astăzi toată lumea vrea să le dobân-

dească. Dacă cineva are vreo idee că se poate mântui în apartament, se înșală amarnic. Acolo mai studiem o cărțuie, ne facem meditația, propria contemplare a valorilor, dar Biserica este singura care lucrează și distribuie ortodox aceste valori. Numai ea distribuie emoția teologică pe care acești mari creatori care au depășit esteticul, ajung s-o atingă. Și la Eminescu, și la Shakespeare găsiți emoție teologică - Andrei Pleșu are chiar un proiect abandonat, în care urma să scoată mărturie asupra creștinismului profund la Shakespeare, așa cum apare el în drame și tragedii. Învățați coordonatele mentale și sufletești care formează o emoție teologică. Și Moise a avut-o și, de la el, tot panteonul de sfințenie al Bisericii universale. În momentul de față, această emoție este fals adresată pietismului - care nu este altceva decât o atitudine care exaltă sentimentul și amână în plan secund cunoașterea dogmei.

„Iată de ce este necesar ca în casă să avem icoane care arată omul cu acest aspect îmbunătățit, simbolizat de Biserica, cu tradiția ei. Învățați să vă uitați la icoane, că altminteri pierdeți tot!... Fiindcă tot așa trebuie să vă uitați și la textul Sfinților Părinți. Uitați-vă cum e făcută urechea, nara, vârful nasului, mâna, buzele. Toate acestea reprezintă o imagine a omului îmbunătățit care are o putere de «îmagazinare», ca să zic așa, a puterii harului Sfintei Treimi - acea energie extraordinară prăvălită înspre Iordan la Botez, pe care cerurile n-au putut s-o cuprindă, au trebuit să se dea la o parte. În ceea ce mă privește, eu sunt un pictor îndrăgostit «lulea» de icoană...”

Hramul clasei a X-a a Seminarului Teologic a avut parte astfel de o teologhisire în termeni extrem de plastici și de actuali, gen cea transmisă nouă peste veacuri de Sf. Grigorie de Nazianz, „de Dumnezeu Cuvântătorul” - de unde, „o întoarcere la Sfinții Părinți, a căror învățatură nu se află în programa școlară, e cu atât mai necesară azi”, după cum a spus P.S. Casian.

Întâlnirea seminariștilor cu pictorul Sorin Dumitrescu, președintele Fundației „Anastasia” din București, a fost poate una din rarele ocazii când elevilor care se pregătesc pentru preoție le-a vorbit, din partea mirenilor, un „sacerdot” al penelului și al cuvântului”, despre „creștinismul neșovăielnic” sau care este „calea Bisericii către societate”, după aprecierea Episcopului Dunării de Jos.

A consemnat V. I.

O sărbătoare misionară

Cu binecuvântarea Prea Sfinției Sale, Episcopului dr. Casian Crăciun al Dunării de Jos, sub îndrumarea profesorului diriginte drd. Eugen-Dan Drăgoi, cu participarea părintelui director Costel Bulgaru și a Consiliului profesoral al Seminarului Teologic „Sf. Ap. Andrei”, clasa a X-a și-a prăznuit hramul printr-o serie de manifestări deosebite.

Programul a debutat cu săvârșirea Sf. Liturghii la capela seminarului, alături de colegi, părinți și profesori. După cuvântul de învățatură privind influența Sfântului ocrotitor asupra colectivului clasei, expus de profesorul-diriginte Eugen-Dan Drăgoi, aceștia din urmă și-au continuat programul mergând la biserică cu hramul „Înălțarea Domnului”. Scopul acestei vizite l-a reprezentat informarea elevilor atât asupra problemelor actuale ale unei parohii, cât și

asupra etapelor și dificultăților care apar pe parcursul înălțării unui lăcaș de cult. Părintele paroh Costel Bălan și părintele coslujitor Eugen Drăgoi au prezentat „pe viu” aceste probleme. După discuțiile purtate atât la capelă, cât și la biserică aflată în construcție, elevii au vizitat cantina socială ce funcționează în cadrul acestei parohii, masa din aceea zi fiind asigurată din donația clasei.

La ora 14.00, elevii au avut bucuria de a-l avea în mijlocul lor pe Prea Sfinția Sa Casian Crăciun și pe președintele Fundației culturale „Anastasia”, artistul și omul de cultură Sorin Dumitrescu.

Programul zilei a continuat în sala de conferințe a Episcopiei Dunării de Jos, cu lecția deschisă intitulată „Întruparea Cuvântului în muzica religioasă”, la care au participat elevii de la mai

multe colegii din municipiu. Această întâlnire a urmărit evidențierea rolului muzicii în Biserica Ortodoxă. Discuțiile au avut ca punct de plecare lucrarea muzicală „Miluiește-mă, Dumnezeule” a compozitorului Gheorghe Cucu, în interpretarea corului Seminarului Teologic, dirijor Eugen-Dan Drăgoi.

După încheierea discuțiilor, a urmat lansarea cărții „Chivotele lui Petru Rareș și modelul lor ceresc” a domnului dr. Sorin Dumitrescu.

Bogdan Laurențiu Istrate
și **Vlad Alexandru Mândru**,
clasa a X-a

AXIOS

Responsabili de număr:

Cosmin Smeu, Petrică Băbătie,
Neculai Lupu